

КУЧАЙ Олександр Володимирович – доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природовикористання України.

Наукові інтереси: теорія і практика освіти молоді в США.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KUCHAI Tetyana Petrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor Department of Pedagogy and Psychology, Transcarpathian Hungarian Institute Ferenc Rakoci II.

Circle of research interests: the theory and practice of youth education in SSHA.

KUCHAI Olexander Volodymyrovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Pedagogy National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Circle of research interests: the theory and practice of youth education in SSHA.

Стаття надійшла до редакції 22.05.2019 р.

УДК 567. 34. 98

ЛИТВИН Іван Іванович –

доктор юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права Кропивницького інституту державного та муніципального управління
<https://orcid.org/0000-0001-7553-9711>
 e-mail I-Litvin@ukr.net

СПЕЦИФІКА КУРСУ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Навчальна дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» є одним з найважливіших інститутів права України, який вивчається у взаємозв'язку з конституційним, адміністративним, кримінальним, цивільним та іншими галузями права і дає загальну, вихідну інформацію про державні і недержавні органи, що здійснюють правоохоронну діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні, за винятком кількох посібників, можна констатувати відсутність практичну відсутність методичних посібників, присвячених викладанню курсу «Судові та правоохоронні органи України». На нашу думку, головним аргументом, який доводить необхідність звернення до цієї ситуації може послужити той факт, що формування всіх складових юридичної професійної компетенції (особливо діяльності судових та правоохоронних органів України) у студентів видається неможливим без формування уявлень в майбутніх юристів завдань та повноважень діючої системи, основних засад організації і діяльності судових та правоохоронних органів, а також перспектив їх розвитку та реформування у світлі розбудови правової держави європейського типу.

Мета статті полягає у визначенні специфіки курсу «Судові та правоохоронні органи України» у підготовці майбутніх юристів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мета вивчення дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» полягає у виробленні в студентів-першокурсників загального розуміння сутності судової та правоохоронної діяльності; у ґрунтовнішому засвоєнні галузевих юридичних дисциплін при вивченні діяльності судових та правоохоронних органів щодо застосування права, забезпечення законності і правопорядку в Україні; у наданні майбутнім юристам чіткого уявлення про те, як формуються правоохоронні органи, який вони мають склад і структуру, які функції виконують, як взаємодіють один з одним, іншими державними та громадськими організаціями, яке їх соціальне призначення. При цьому особлива увага приділяється судам, оскільки вони наділені повноваженнями по здійсненню судової влади.

Курс «Судові та правоохоронні органи України» має своїми завданнями: сформувати у студентів та слухачів загальні знання щодо поняття, характеристики і змісту судової та правоохоронної діяльності, кола органів, установ, що мають повноваження щодо здійснення цієї діяльності, характеристики статусу посадових осіб, яким надано право здійснення цієї діяльності, їхніх прав, обов'язків та гарантій; ознайомити студентів з необхідними джерелами права; сприяти глибокому засвоєнню нормативних актів, прищепити вміння працювати з ними;

ознайомити з принципами організації судової системи в Україні та організації правоохоронних органів; дати чітке уявлення про сутність судової влади та про сутність правоохоронної діяльності.

Одна з особливостей цієї дисципліни у складі інших правознавчих курсів полягає в тому, що від тих, хто її вивчає, вимагається засвоєння численних нормативних актів. У цілому студенту доводиться мати справу з декількома десятками нормативних актів різного рівня, починаючи від Конституції України, законів та міжнародних актів, обов'язкових для України і закінчуючи відомчими нормативними актами [2].

Одним із найважливіших напрямів державної діяльності незалежної України є правоохоронна діяльність, спрямована на забезпечення принципу верховенства права у суспільстві, правове регулювання у галузі охорони правопорядку та боротьбу зі злочинністю.

Навчальна дисципліна передбачає опанування студентами теоретичного матеріалу, а також ознайомлення з відповідною термінологією та основними поняттями навчального курсу.

Практичні заняття як найголовніша форма проведення занять мають за мету допомогти студентам поглибити свої знання з найбільш важливих теоретичних положень курсу, краще засвоїти якісні зміни, що відбуваються у цій сфері й чинному законодавстві. Саме на практичному занятті студент повинен закріпити, розширити та поглибити знання, одержані на лекціях та у процесі самостійної роботи з рекомендованими джерелами; брати активну участь у колективному обговоренні проблемних ситуацій; навчитися самостійно аналізувати норми різних галузей права, які регулюють організацію і діяльність судових та правоохоронних органів нашої держави.

Практичні заняття повинні проводитись у формі розгорнутої бесіди, змістом якої є творче обговорення конкретних питань з теми, обмін думками між студентами, що має дозволити їм засвоїти навички усного виступу. З цією метою за всіма темами курсу рекомендовано реферативні виступи.

Самостійна робота студентів має за мету більш глибоко та всебічно оволодіти навчальним матеріалом з тих: чи інших питань теми, розвивати в них творчу самостійність у роботі з текстом лекції, підручником, рекомендованою додатковою літературою та нормативними джерелами; вміння узагальнювати практичні результати, готувати доповіді реферати. Під час самостійної підготовки до занять студенти

повинні ознайомитись із запропонованою літературою та нормативними джерелами, підготувати в робочих зошитах необхідний матеріал (плани семінарських занять, конспект нормативних актів).

Наявність конспектів лекцій та нормативних джерел разом з іншими показниками враховуються викладачем при оцінюванні знань студентів.

Іспит – основна форма підсумкового контролю теоретичної підготовки студентів із цього курсу. Іспит може проводитись як усно, так і письмово за білетами, які містять три теоретичні питання.

Після закінчення вивчення даного курсу студенти повинні:

знати: зміст положень Конституції України, які регламентують організацію та діяльність судової влади; зміст судової та правоохоронної діяльності, її ознаки; назву закону, дату його прийняття, структуру, зміст окремих норм відповідних нормативних актів, що стосуються конкретних питань, винесених на практичні заняття – структуру і повноваження органів, які реалізують судову та правоохоронну діяльність, методи реалізації; основні положення чинного в Україні законодавства, яке регламентує структуру судової системи України та окремих судових органів, їхні повноваження; основні положення чинного в Україні законодавства, яке регламентує структуру окремих правоохоронних органів та їхні повноваження; законодавчі джерела, які регулюють діяльність судових та правоохоронних органів; характеристику окремих органів, що здійснюють правоохоронну діяльність; порядок формування, склад, структуру органів, які здійснюють судову владу, а також правоохоронних органів; практику застосування чинного законодавства;

вміти: правильно тлумачити і застосовувати норми Конституції України та чинного законодавства, які регламентують судову та правоохоронну діяльність; аналізувати законодавство України з окремих тем курсу; орієнтуватися в законодавстві, яке регламентує судову та правоохоронну діяльність; характеризувати сутність влади, її ознаки, принципи, методи реалізації; характеризувати сутність та принципи організації і діяльності правоохоронних органів; тлумачити чинне законодавство про судочинство; застосовувати положення законодавства при вирішенні домашніх завдань.

Успішне оволодіння курсом студентами, які навчаються заочно, залежить від умілої організації їх самостійної роботи і

систематичних занять за попередньо складеним календарним графіком.

Студенти-заочники повинні виконувати письмові роботи і розв'язувати завдання до практичних занять відповідно до навчального плану.

Укладений нами навчальний посібник [4] підготовлений відповідно до програми курсу «Судові та правоохоронні органи України». У ньому враховано погляди фахівців, використано багаторічний досвід і традиції викладання навчальної дисципліни у Класичному приватному університеті, Кропивницькому інституті державного та муніципального управління Класичного приватного університету.

Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Судові та правоохоронні органи України» [5] є необхідним базовим джерелом для освітнього процесу у Національній академії внутрішніх справ, і, нашу думку, сприятиме належному засвоєнню матеріалу з курсу в інших юридичних вищих навчальних закладах. Запропонований теоретичний матеріал є опорним, саме тому авторами окремо було розроблено презентаційний матеріал до кожної із тем, виділено перелік основної та додаткової джерельної бази, використання якого надасть змогу курсантам (студентам, слухачам) самостійно та більш детально ознайомитися з окремими питаннями курсу.

Актуальний для сучасного проектно-модульного способу викладання є посібник М. М. Бурбики «Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях)» [1]. Цей навчальний посібник містить основні положення з курсу організації судових та правоохоронних органів. Особливу увагу акцентовано на ключових поняттях кожної з поданих тем курсу. Автори відокремили доступні для розуміння формулювання визначень та понять. Видання розраховане на викладачів, студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, випускників, абітурієнтів.

Випробуваний рядом перевидань і навчальний посібник А.В. Лапкіна «Організація судових та правоохоронних органів України» [3]. Так, у одній з схем «Стандарти забезпечення прав людини» [3, с. 14] наводяться міжнародні правові акти загального характеру: Загальна декларація прав людини, схвалена Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948; Міжнародний пакт про громадянські та політичні права людини, схвалений Генеральною Асамблеєю ООН 16.12.1966; Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 04.11.1950; Конвенція проти катувань та

інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поведінки або покарання. Такий підхід є актуальним на сьогодні.

Особливе місце в системі правоохоронних органів належить суду як найбільш надійному, вирішальному гаранту захисту прав та законних інтересів людини і громадянина

Таке місце і значення суду в правоохоронній та правозахисній діяльності обумовлюється, насамперед, його становищем у державі. Відповідно до Конституції України, суди є представниками однієї з гілок державної влади – судової. Іншою надзвичайно важливою обставиною, яка розкриває визначальне місце суду в забезпеченні захисту прав особи, є поширення юрисдикції судів на всі правовідносини, які виникають в нашій державі, тобто судовому захисту підлягають усі права та свободи громадян, що зазнали порушення. Саме цими обставинами зумовлена необхідність глибокого засвоєння студентами завдань і повноважень судових органів, розмежування їх компетенції між різними ланками судової системи України; вимог, яким повинні відповідати кандидати на суддівську посаду; принципів організації та діяльності судів при здійсненні правосуддя. Аналогічні завдання ставляться перед цим курсом і щодо інших перелічених вище правоохоронних органів.

Оскільки суд, прокуратура, інші правоохоронні органи створюються і діють у суворій відповідності до закону, вивчення останнього є необхідною умовою знання положень дисципліни «Судові і правоохоронні органи України». Саме в цьому курсі набуваються перші навички аналізу законодавства. Необхідно засвоїти законодавчі акти, наведені у переліку рекомендованої літератури: треба знати назву закону, дату його прийняття, структуру, зміст окремих норм відповідних нормативних актів, що стосуються конкретних питань, винесених на практичні заняття.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Основним завданням дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» є допомога студентам набуті початкові знання про судову та правоохоронну діяльність спеціально уповноважених на її здійснення державних органів, а також недержавних організацій, покликаних сприяти реалізації правоохоронної функції держави. Цей навчальний курс належить до циклу фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін і має на меті засвоїти положення

Конституції України, законів України та відомчих нормативних актів, що регулюють діяльність судових та правоохоронних органів, а також предмет та основні поняття дисципліни, завдання, які вирішують судові та правоохоронні органи, їх систему, структуру, права, обов'язки та функції, основні принципи, на яких ґрунтується діяльність Конституційного суду, судів загальної юрисдикції та правоохоронних органів, основні положення щодо організації їх діяльності та підпорядкування.

Навчальна дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» є одним із вступних спеціалізованих курсів, що є обов'язковим для вивчення під час підготовки фахівців за спеціальністю «Правознавство». У ньому на основі ґрунтовного аналізу чинного законодавства України і теоретичних засад правоохоронної діяльності розкриваються поняття, сутність, структура, завдання, компетенція, функції, повноваження та структура судової системи та основних правоохоронних органів України відповідно до навчальної програми, урахувавши зміни у законодавстві України щодо правового регулювання у галузі охорони правопорядку та боротьби зі злочинністю.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бурбика М. М. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях): навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. – Суми: Сумський державний університет, 2016. – 123 с.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к / 96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 7-ме, змін. і допов. – Харків: Право, 2018. – 170 с.
4. Литвин І. І., Окопник О. М. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. / І. І. Литвин, О. М. Окопник. – Кіровоград: КІДМУ КПУ, 2015. – 296 с.
5. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Судові та правоохоронні органи України» / Міністерство внутрішніх справ України. Національна академія внутрішніх справ. Кафедра кримінального процесу; Удалова Лариса Давидівна, Степанов Олег Станіславович Микитин Любов Ярославівна / <https://arm.naiu.kiev.ua/books/SPOU/index.html> Назва з екрана.
6. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 17. – Ст. 594.
7. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580- VIII // Відомості

Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

8. Про прокуратуру: Закон України від 14. 10. 2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2–3. – Ст. 12.

9. Про національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015р. № 2822 // <http://www.rada.gov.ua>.

10. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 47. – Ст. 2051.

11. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним адвокатів України 09.06.2017 р. // <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pravila-advokats'koj-etiki.pdf>

12. Про Національну антикорупційну стратегію на 2011-2015 роки: Указ президента України від 21 жовтня 2011 року № 1001/2011 // <http://zakon.rada.gov.ua/>

REFERENCES

1. Burbyka, M. M. (2016). *Court and law enforcement bodies (in charts and tables): a textbook*. [Sudovi ta pravookhoronni orhany (u skhemakh i tablytsyakh): navchal'nyy posibnyk]. Sumy.
2. *Konstytutsiya Ukrayiny vid 28.06.1996 r. № 254k / 96-VR // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 1996. – № 30. – St. 141.* [The Constitution of Ukraine dated June 28, 1996, No. 254k / 96-BP // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 1996. – No. 30. – Art. 141]. Kyiv.
3. Lapkin, A. V. (2018). *Orhanizatsiya sudovykh ta pravookhoronnykh orhaniv Ukrayiny: navch. posib. u skhemakh*. [Organization of judicial and law-enforcement bodies of Ukraine: teaching. manual in the schemes]. Kharkiv.
4. Lytvyn, I. I., Okopnyk, O. M. (2015). *Sudovi ta pravookhoronni orhany Ukrayiny: navch. posib.* [Judicial and Law Enforcement Bodies of Ukraine: Teach. manual]. Kirovohrad.
5. *Prohramnyy produkt «Mul'tymediynyy navchal'nyy posibnyk «Sudovi ta pravookhoronni orhany Ukrayiny».* [Program product «Multimedia textbook» Judicial and law enforcement agencies of Ukraine)]. Kyiv.
6. *Pro Natsional'nu hvardiyu Ukrayiny: Zakon Ukrayiny vid 13.03.2014 r. № 876-VII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2014. – № 17. – St. 594.* [About the National Guard of Ukraine: Law of Ukraine dated March 13, 2014 No. 876-VII // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. - 2014. - No. 17. - Art. 594]. Kyiv.
7. *Pro Natsional'nu politsiyu: Zakon Ukrayiny vid 02.07.2015 r. № 580- VIII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2015. – № 40–41. – St. 379.* [About the National Police: Law of Ukraine dated 07.07.2015 No. 580-VIII // Information from the Verkhovna Rada of Ukraine. – 2015. – No. 40–41. – Art. 379]. Kyiv.

8. *Pro prokuraturu: Zakon Ukrayiny vid 14. 10. 2014 r. № 1697-VII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2015. – № 2–3. – St. 12.* [On the Prosecutor's Office: Law of Ukraine dated 14. 10. 2014, No. 1697-VII // Information from the Verkhovna Rada of Ukraine. – 2015. – No. 2–3. – Art. 12]. Kyiv.

9. *Pro natsional'nu politsiyu: Zakon Ukrayiny vid 02 lyunya 2015r. № 2822 // http://www.rada.gov.ua.* [About the National Police: The Law of Ukraine dated 02 July 2015. No. 2822 // http://www.rada.gov.ua].

10. *Pro Natsional'ne antykoruptsiyne byuro Ukrayiny: Zakon Ukrayiny vid 14.10.2014 r. № 1698-VII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2014. – № 47. – St. 2051.* [About the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine: Law of Ukraine dated October 14, 2014 No. 1698-VII // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 2014. – No. 47. – Art. 2051]. Kyiv.

11. *Pravyla advokat-s'koyi etyki, zatverdzeni Zvitno-vybornym advokativ Ukrayiny 09.06.2017 r. // http://unba.org.ua /assets/uploads/legislations/pravila-advokats'koj-etiki.pdf* [Rules of lawyer's ethics, approved by the Reporting and Election Advocates of Ukraine

09.06.2017 // <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pravila-advokats'koj-etiki.pdf>].

12. *Pro Natsional'nu antykoruptsiynu stratehiyu na 2011-2015 roky: Ukaz prezidenta Ukrayiny vid 21 zhovtnya 2011 roku № 1001/2011 // http://zakon.rada.gov.ua/* [About the National Anti-Corruption Strategy for 2011-2015: Decree of the President of Ukraine dated October 21, 2011 No. 1001/2011 // <http://zakon.rada.gov.ua/>].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЛИТВИН Іван Іванович – доктор юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права Кропивницького інституту державного та муніципального управління.

Наукові інтереси: професіона підготовка майбутніх юристів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

LYTVYN Ivan Ivanovich – Doctor of Law, Associate Professor of the Department of Public and Private Law Kropivnitsky Institute of State and Municipal Management.

Circle of scientific interests: professional training of future lawyers.

Стаття надійшла до редакції 22.04.2019 р.

УДК 37-042.4:004

ЛИТВИНОВА Світлана Григорівна –

доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора Інституту модернізації змісту освіти
<https://orcid.org/0000-0002-5450-6635>
e-mail s_litvinova@i.ua

МАМУТА Марина Сергіївна –

кандидат технічних наук, старший викладач кафедри оптичних та оптико-електронних приладів Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<https://orcid.org/0000-0002-7674-4984>

e-mail MamutaMaryna@gmail.com

РИБАЛКО Ольга Олексіївна –

кандидат педагогічних наук, викладач методики навчання математики та інформатики в початковій школі Прилуцького гуманітарно-педагогічного коледжу ім. І. Я. Франка
<https://orcid.org/0000-0003-2979-9904>
e-mail rybalkoolga07@gmail.com

МОДЕЛЮВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАКАТИВ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Використання нових інформаційних технологій у роботі педагога сьогодні не мода, не захоплення, а реальна потреба. У зв'язку з активним упровадженням інформаційних технологій у навчальний процес, виникає необхідність узагальнення досвіду, пошуку оптимальних

форм і методів використання ним різних засобів ІКТ в практичній діяльності.

Системно-діяльнісний підхід у навчанні, запропонований новими стандартами, припускає реалізацію розвиваючого потенціалу освіти й вимагає переходу до нової форми діяльності: організації самостійної навчально-пізнавальної